

Quærens quem deuoret.) $\zeta\eta\tau\omega\ \tau\iota\upsilon\alpha\ \kappa\alpha\tau\alpha\ \pi\iota\epsilon\rho$. i. quærens aliquem deuorare.
 Resistite fortes.) $\sigma\epsilon\iota\sigma\tau\epsilon$, id est firmi, & solidi. Eandem passionem.) $\tau\alpha\ \alpha\upsilon\tau\alpha\ \tau\omega\ \pi\alpha\theta\eta\ \mu\acute{\alpha}\tau\omega\rho$, id est easdem passiones, seu magis afflictiones. Fraternitati fieri.) $\epsilon\pi\iota\tau\epsilon\lambda\iota\delta\alpha\iota$, id est perfici. Perficiet, confirmabit, solidabit.) Græce est $\alpha\upsilon\delta\epsilon\ \kappa\alpha\tau\alpha\ \rho\iota\sigma\iota\ \upsilon\mu\acute{\alpha}\sigma$, $\sigma\kappa\iota\zeta\epsilon\iota$, $\delta\epsilon\ \nu\acute{\omega}\sigma\iota$, $\delta\epsilon\ \mu\epsilon\lambda\iota\omega\sigma\iota$, id est ipse perficiat uos, fultura, confirmatione, fundatione. Quamquam equidem non ignoro hæc tria posse pro uerbis accipi futuri temporis, fulciet, confirmabit, fundabit. In nonnullorum græcorum exemplaribus hæc erant infinita $\sigma\kappa\iota\zeta\epsilon\iota$, $\delta\epsilon\ \nu\acute{\omega}\sigma\iota$, $\delta\epsilon\ \mu\epsilon\lambda\iota\omega\sigma\iota$, id est confirmet, corroboret, fundet. Breuiter scripsi) $\delta\iota\ \delta\omicron\lambda\iota\gamma\omega\ \epsilon\gamma\gamma\alpha\ \phi\alpha\iota$. i. paucis scripsi.
 In Babylone collecta.) $\eta\epsilon\rho\ \beta\alpha\beta\iota\lambda\omega\upsilon\upsilon\ \sigma\upsilon\upsilon\kappa\epsilon\lambda\epsilon\kappa\tau\eta$, id est quæ in Babylone est simul electa, hoc est consors electi ionis uestræ. In osculo sancto) $\epsilon\rho\ \phi\iota\lambda\eta\mu\sigma\iota\ \alpha\gamma\acute{\alpha}\pi\eta\sigma$, id est in osculo charitatis. Gratia uobis omnibus.) $\epsilon\gamma\eta\eta\kappa\ \upsilon\mu\iota\upsilon$, id est pax uobis.

ANNOTATIONVM IN PRIOREM EPISTOLAM
 PETRI APOSTOLI FINIS.

ANNOTATIONES IN SECUNDAM EPISTO-
 LAM PETRI APOSTOLI.

Simon Petrus.) $\sigma\upsilon\mu\epsilon\omega\upsilon$, id est Symeon, quamquam ea uox græcis uarie pronun-
 ciatur. Coæqualem.) $\iota\sigma\omicron\tau\iota\mu\omicron\mu\omicron$, id est parem æqualem, siue eiusdem precij
 nã hinc græca uox cõposita est. Quomodo omnia. &c.) Græca paulo se-
 cus habent quam latina $\omega\varsigma\ \pi\acute{\alpha}\nu\tau\alpha\ \alpha\ \eta\mu\iota\upsilon\ \tau\eta\varsigma\ \delta\epsilon\iota\alpha\varsigma\ \delta\upsilon\ \nu\acute{\alpha}\mu\epsilon\omega\varsigma\ \alpha\upsilon\tau\omicron\upsilon$, $\iota\alpha\ \pi\acute{\alpha}\rho\omicron\varsigma\ \zeta\omega\eta\ \eta\mu\iota\upsilon$, $\epsilon\upsilon\sigma\epsilon$
 $\beta\epsilon\sigma\alpha\upsilon\ \delta\epsilon\ \delta\omega\rho\eta\ \mu\epsilon\lambda\eta\varsigma$, id est ut eius diuina uirtus omnia nobis largita est, quæ
 ad uitam ac pietatem pertinent. Et mox per agnitionem aptius erat quam cognitionem $\epsilon\pi\iota$
 $\gamma\eta\omega\sigma\epsilon\omega\varsigma$. Propria gloria & uirtute) $\delta\iota\alpha\ \delta\acute{\omicron}\xi\eta\varsigma\ \eta\ \alpha\epsilon\tau\eta\varsigma$, id est per gloriam & uirtutem. Hoc
 loco lector admonendus est uirtutem non esse $\delta\upsilon\ \nu\acute{\alpha}\mu\iota\upsilon$, quam frequenter alias legit, sed
 $\alpha\epsilon\tau\eta\omega\varsigma$, quæ opponitur uicio. Per quem maxima & preciosa) $\delta\iota\ \omega\mu\ \tau\acute{\alpha}\tau\iota\mu\iota\alpha\ \eta\mu\iota\upsilon\ \kappa\alpha\iota\ \mu\epsilon\gamma$
 $\sigma\alpha\ \epsilon\pi\alpha\gamma\gamma\epsilon\lambda\mu\alpha\tau\alpha$, id est per quæ preciosa nobis & maxima pmissa. Quamquam sermo græcus
 non nihil habet ambiguitatis, quod articulus $\omega\mu$ referri potest ad gloriam & uirtutem, siue
 quod paulo superius præcessit, omnia.

Donauit) $\delta\epsilon\ \delta\omega\rho\eta\tau\alpha\iota$, id est donata sunt. Ut per hoc.) $\iota\upsilon\alpha\ \delta\iota\alpha\ \tau\omicron\upsilon\tau\omega\rho$, id est ut per hæc.
 Fugientes) $\alpha\pi\omicron\phi\upsilon\gamma\omicron\upsilon\tau\epsilon\varsigma$, id est aufugientes. Concupiscentiæ) $\epsilon\rho\ \epsilon\pi\iota\delta\upsilon\mu\iota\alpha$, id est in cõ-
 cupiscentiã. Vos autem curam omnem.) $\eta\ \alpha\upsilon\tau\omicron\upsilon\ \tau\omicron\upsilon\ \sigma\upsilon\chi\eta\ \pi\acute{\alpha}\sigma\alpha\mu\ \pi\alpha\rho\epsilon\sigma\epsilon\upsilon\epsilon\gamma\kappa\alpha\upsilon\tau\epsilon\varsigma\ \epsilon\omega\chi\omicron\rho\kappa\eta\iota\sigma\alpha\tau\epsilon$. i.
 & in hoc ipsum autem, curam omnem conferentes, ministrare. Ceterum præpositionem addi-
 tam non expressit interpres $\omega\rho\epsilon\sigma\epsilon\upsilon\epsilon\gamma\kappa\alpha\upsilon\tau\epsilon\varsigma$. i. obiter siue præterea inferentes, ut nostra
 cura accedat ad donum de quo dixit. Item $\epsilon\pi\iota\chi\omicron\rho\kappa\eta\iota\sigma\alpha\tau\epsilon$, id est insuper suppeditate, & hoc
 accessionem quandam sonat.

In scientia abstinentiam.) $\epsilon\gamma\kappa\acute{\rho}\alpha\tau\epsilon\iota\alpha$, id est temperantiam. Amorem fraternitatis.)
 $\phi\iota\lambda\alpha\delta\epsilon\lambda\phi\iota\alpha\mu$, id est fraternum amorem, quod iam sæpius admonui. Porro quod fraternæ
 charitati subiicit $\alpha\gamma\acute{\alpha}\pi\eta\mu$, hoc est dilectionem aut ueluti generalius ac latius fratris addi-
 dit, ut $\phi\iota\lambda\alpha\delta\epsilon\lambda\phi\iota\alpha\mu$ referatur ad mutuum amorem christianorum inter se, quandoquidem
 hos fratres appellant apostoli, aut uehementius quiddam est $\alpha\gamma\acute{\alpha}\pi\eta\ \kappa\alpha\iota\ \phi\iota\lambda\iota\alpha$ aut $\phi\iota\lambda\alpha\delta\epsilon\lambda$
 φια

φία ad affectū refertur ἀγάπη ad executionem. Sed media sententia mihi magis aridet.

Et manu tentans.) μνωπάζωρ. Certum est dictionem esse compositam. Videtur autē deducta metaphora a muribus qui parietem aut tabulam, aut si quod aliud obuium fuerit, sequi solent donec cauum nacti fuerint. Adiecit autem hoc apostolus, ut profundam cecitate exprimeret. Nam lusciosi magna corpora uidēt, ut ductu manuū non sit opus.

Magis satagite.) σπουδάσατε, id est date operam, siue studete. Nec est, satagite magis, sed magis fratres satagite, ut magis sit corrigentis, non augmentis, quasi dicas, potius satagite. Vt per bona opera.) Per bona opera, apud Græcos non reperio additum.

Certam uestram uocationem.) βεβαία, id est firmam, siue ratam. Melius autē uestri, ἢ uestρά. Propter quod incipiā.) Longe aliud est græce οὐκ ἀμελήσω, i. nō negligam.

Equidem scientes.) καίπερ, id est, licet siue quāvis, sic em̄ mitigat admonitionem.

Frequenter.) ἐκάστοτε, id est semper, hoc est non desinam, quo ad uiuam. Post obitum, ἔξοδον, id est exitum, meminerat em̄ tabernaculi. Vt horum omnium.) Omnium redundat. Est autem perturbatior aliquanto, & ob id obscurior huius sermonis cōtextus.

Sic em̄ græca componi poterant σπουδάσω δὲ καὶ ἐκάστοτε, ἔχ μὲν μάλα ποιῆσαι μνήμην τούτων, μετὰ τὸ πλὴν ἐμὴν ἔξοδον, id est, Quinetiam semper operam dabo, quo possitis horū mētionem facere post exitum meum. Nam ἔχαρ, hoc loco positū est pro posse, & refertur ad uerbū infinitū ποιῆσαι. Non em̄ indoctas fabulas.) σεσοφισμῶν μύθοις, i. arte cōfictis fabulis.

Virtutē & præscientiā.) δύναμις ἢ παρρησία, i. uirtutē siue potentiā, & aduentū. Nā ita frequēter uertit, παρρησία. Apparet autē scriptū fuisse præscientiā. Nā sic quoq; nōnūq; uertit παρρησία, deinde uicio scribæ mutatū fuisse præscientiā. Et tñ ex illi^o dormitātia magni theologi, quorū de nūero ē Lyan^o, mysteriū ingēs parturiūt. Nō qd̄ illos infecer, q̄ qd̄ potuerūt præstiterūt, sed qd̄ miserādos existimē, q̄ coacti sint tractare sacras literas, non satis instructi literis, sine qbus, ut dignū ē, illæ tractari nō queūt. Illi^o magnitudinis.) Illi^o hic masculini generis est, & refert ad deū, nō ad magnitudinē. Et habem^o firmiorē.) καὶ ἔχομεν βεβαίωτερον. Hoc loco uehementer sudant theologi recentiores, quō explicare possint quod Petrus dixit pphetarū sermonē, ἢ suum aut patris. Verū græcis, mos est subinde comparatiuū pro positio usurpare. Deinde non simpliciter dixit prophetarū sermonē firmiorē, sed iam factum certiore, attestante dictis illorū uoce patris, postremo pater ipse quodammodo filij sui propheta fuit ac præco prædicens palam oīa sibi placitura, quæ ille dicturus aut facturus esset. Atq; hic sermo ppheticus firmior erat sermone pphetarū, quos illi uenerabāt, id quod Petrus nō improbat, modo intelligāt eas prophetias esse spiritualiter interpretandas, nō more iudaico. Atq; hunc postremū sensum, ego puto germanum esse Petri. Propria interpretatione.) ἰδίας ἐπιλύσεως οὐ γίνεται

id est propria interpretationis non fit. Spiritu sancto inspirati.) ὑπὸ πνεύματι ἁγίου φερόμενοι, i. a spū sancto rapti, siue agitati, siue impulsī. Et eū q̄ emit eos deū negāt.) Ἐρμῶ ἀγοράσαντα αὐτοῦς δεσποτῆρ ἀρνούμενοι, i. & q̄ se mercat^o est dñm negātes. Eorū luxurias.) ἀπωλείαις, i. exitia, siue perditioes. Interpres legisse uidet ἀσωτίαις. Tametsi græca exēplaria cōsentiūt. De uobis negociabūt.) ὑμᾶς ἐμπορεύσονται, uos cauponabūt & uobis ad quæstū abutēt. Nō cessat.) οὐκ ἀργεῖ, i. nō tardat. Angelis peccātib^o.) ἁμαρτησάντων, i. q̄ peccauerāt. Sed rudentib^o.) σφᾶς, i. catenis. Inferni.) ζόφου, i. caliginis. In tartarū tradidit.) τάρταρώσας παρέδωκεν. Cruciadōs in iudiciū.) εἰς κρίσιν τηρουμένους, i. in iudiciū seruatos, siue seruandos. Etiāsi nōnulli Græcorū codices habent τετηρημένους, i. seruatos.

Orginali mūdo.) ἀρχαίου κόσμου, i. antiquo mundo. Custodiuit.) ἐφύλαξε, i. seruauit. Dānauit exemplū.) Exemplū ad posteriora refert, appositue. Aspectu em̄ & auditu.) Græca nōnihīl dissidēt a latinis βλέμματι γὰρ καὶ ἀκοῇ ὁ δίκαιος ἐγκατοικῶν ἐν αὐτοῖς, ἡμέρα μὲν ἡμέρας, ψυχὴν δὲ δικαίαν ἀνόμοις ἔργοις ἐσαάνιζεν, id est aspectu em̄ & auditu iustus inhabitās, inter illos, animā iustā, iniquis operibus, excruciat, siue explorabat. Significat em̄ illū cū oculis haberet sanctos & aures sanctas abhorrentes ab omni turpitudine, grauius discruciatū fuisse, quod uiuēs inter illos cogeretur cotidie uidere & audire quæ nollet. Nouit deus.) κύριος, i. dñs. Quāvis in his uerbis subinde aliud pro alio usurpāt

Ff librarij,

librarij. Seruare cruciados, κολαζομένους, ut intelligas illos interim puniri dū seruāf. Interpres legisse uidef κολασμῶν. Atq; ita legisse uidef Origenes. Magis autē eos.) μάλα. i. maxime. Dñationēq;) κη κυριότητος. Sibi placētes.) αὐθάδεις, i. p̄fracti, & qd' uulgo dicunt sui sensus, suiq; capitis. Sectas nō metuunt.) δόξας ὅν τρέμουνσι. i. opinioniones nō tremunt, quāq; hoc loco tremūt pro metuūt positū est. Mihi sane uidef longe alius esse sensus, q̄ theologorū uulgu interpretat, id quod cū omniū pace dixerim. Agit em̄ Petrus de p̄fractis & intractabilib⁹, qui nō obtemperāt p̄fectis suis & episcopis, quos αὐθάδεις appellat, & ἰολμητὰς κη τ̄ κυριότητ̄ καταφρονούντας. Nec his cōtenti, nō uerent̄ etiā maledictis incessere uiros gloria ac maiestate p̄ditos. Nā hos ni fallor δόξας appellat, quēadmodū paulo superius κυριότητας. Porro participiū βλασφημοῦντες iuxta proprietatem græcanici sermonis, infiniti uerbi loco positū est, nō metuunt maledicentes, pro eo quod erat, nō metuūt maledicere. Videtur autē κυριότης minus quiddā esse quā δόξα. Nam herus quilibet in seruū habet κυριότητα, at nō statim δόξα. Princeps autē, aut magistratus δόξα habet, unde lesa maiestatis accersi, solet, q̄ maiestatem uiolarit. Vti autē ἡσδὲ uerbis, & in eundē sensum Iudas in epistola sua κυριότητα δὲ ἀδετοῦσιν δόξας δὲ βλασφημοῦσιν. i. dominationē uero spernūt, glorias autē blasphemāt. Non portant.) οὐ φέρουσι. i. nō ferunt. Aduersus se.) Post hæc uerba, addūt græci παρὰ κυρίων. i. apud dñm. Execrabile iudiciū.) βλάσφημος κρίσις. i. blasphemū iudiciū, quali abominandū & mali ominis.

Irrationabilia pecora.) ἀλογα ζῷα. i. muta animantia. Naturaliter.) γεγεννημένα. i. nata. Diei delicias.) πῶν ἐν ἡμέρᾳ τρυφῆν. i. diurnas delicias. Coinquinationis & macula.) αὐτῶν λοιπῶν μῶμοι utrūq; noīandi casu legendū est, nō paterno. Nā ipsos hoies maculas uocat & inquinamēta, quo sit oratio uehemētior. In cōuiujs suis.) ἐν ταῖς ἀπάταις αὐτῶν. i. in deceptionib⁹ suis. Luxuriantes uobiscū.) κατευχούμονοι ὑμῖν. i. cōuiuātes uobiscū. Quāq; pōt ex his uerbis alius elici sensus, ut datiuus ὑμῖν referat, ad participiū ἐμτρυφώντες, & κατευχούμονοι ad illud ἐν ἀπάταις, ut hæc sit sūma sentētia. Insultantes uobis, ac male precātes in errorib⁹ suis. Plenos adulteri.) μεσοῦς μοι χαλιδ̄. i. plenos adulteræ mulieris ut intelligas lasciuos & impudentes. Incessabiles delicti.) ἀκαταπαύτους ἁμαρτίας. i. qui nō possint cohiberi a peccando. Pellicientes.) δειλάζοντες. i. inescantes. Nā δέλεαρ esca. Ex bosor.) βοσός. id est, filiū bosor. Sua lasciuia.) ἰδίας παρανομίας. i. ppriæ iniquitatis Turbinibus.) ὑπὸ λαίλαπ̄. i. a turbine siue a p̄cella. Exagitata.) ἐλαυνόμεναι. i. quæ ferunt, siue agunt, siue impellunt. Tenebrarū reseruat.) εἰς αἰῶνα τετήρηται. i. in æuū seruata est. Supbia em̄ uanitat̄.) ὑπέρογκα γὰρ τ̄ ματαιότητ̄ φεγγάμενοι. Arbitror inter pretē scripsisse, Supba, ut respōdeat ad ὑπέρογκα, idq; librarij uicio mutatū in supbia. Verū poterat ad hūc modū. Nā uehemētē fastuosa uanitat̄ uerba locuti, inescāt in cōcupiscēt̄s carnis, lasciujs. Nō abludit sensus ab illo Iuuenalis, sed peiores, q̄ talia uerbis, Hercules inuadāt, & de uirtute locuti Clunē agitant. Pelliciūt in desyderijs.) δειλάζουσι. i. inescāt. Luxuria.) ἀσελγίαις. i. lasciujs. Qui paululū fugiūt.) τοὺς ὄντως ἀποφυγόντες. i. quære aufugerūt. Qui in errore cōuersati.) Cōuersant̄, habet sensus græcus. Huius & seruus est.) τούτῳ κη δεδούλωται. i. huic etiā in seruitutē addict⁹ est. Facta sunt eis &c.) τὰ ἕχαια χείρονα ἢ τῶν πρώτων. i. postrema deteriora primis. Nō cognoscere.) μὴ ἐπεγνωκέναι. i. nō cognouisse. In uolutabro luti.) εἰς κύλισμα βορβοῦ. i. ad uolutationē cœni, ut sub audias, reuerfa. Hieronymus in epistola ad Furiā citat, ad uolutabrū. Hæc ecce.) ταύτην ἴδκ. i. hāc iā. In cōmunitioe.) ἐπιγνώσις. i. in cognitiōe. Quæ p̄dixi uerborū.) ἢ π̄ προφημένωρ ἐκμάτων. i. p̄dictorū uerborū, siue uerborū, quæ p̄dixta sunt a p̄phetis. Vestrorū p̄ceptorū.) ἐντολῆς. i. mādati nūero singulari. pōt autē duplex esse sensus, q̄q; alter ab altero, minimū deuariat, P̄cepti nostri q̄ sūm⁹ apostoli dñi ac saluatoris, siue p̄cepti dñi & seruatoris, qd̄ p̄ nos illius apostolos accepisti, ut intelligas additū τ̄ κυρίου p̄pter autoritatē mandatī. Nam apostolus alteri⁹ noie refert qd̄ refert. In deceptioe.) Apud græcos nō lego. Ab initio creaturæ.) κτίσεως. i. cōditiōis, siue creatiōis. Latet em̄ eos hoc uolētes.) i. uolentes & sponte hoc nesciūt. Cœli erāt prius.) ἐκπάλαι. i. olim. Ille tūc mūdus.) ὁ τότε κόσμος. i. q̄ tūc erat mūdus, aut illorū tēporū mūdus Patiēter agit.) μακροθυμῶν. i. lōganimis est Ad p̄niam re.) χωρῆσαι. i. recipe, siue capere, aut cōplecti.

Sicut fur.) Hic additum est in græcis codicibus, ἐμ νυκτὶ ἢ ἰ. in nocte.
 Dissolueda sunt.) λυομένων, ἰ. cum dissoluantur. Festinantes in aduentum) ἀπεύδον
 τὰς πύλας, ἰ. accelerantes aduentum. Per quem cœli) Quem, ad diem referē, nō
 ad deum, δὲ ἴσ. Ignis ardore) καυσώμενα, ἰ. æstuantia. Idem uerbum paulo supius uer-
 tit calore, καυσούμενα λυθήσονται. Tabeſcent.) τήκεται, ἰ. liqueſcunt, præſentis temporis.
 Et promissa.) καὶ τὸ ἐπαγγελμα, ἰ. iuxta promissum, In quibus iusticia.) ἐμ οἷς. In qbus
 referri potest uel ad cœlos ac terram, uel ad expectātes. At mihi quidem aptius referri
 uidetur ad nos, qui expectamus novos cœlos ac terram nouam, si iuste uiuamus, ut me
 reamur frui nouitate creaturæ.

Et inuolati) ἀμώμητοι, ἰ. irreprehensibiles. Deprauant.) στρέλουσι, ἰ. detorquent.
 Custodite) φυλάσσετε, id est, obseruare, siue cauete.

Ne insipientium &c.) τῆ ἤν ἀδέσμων πλάνη σιωπαχθέντες, ἰ. nefariorum errore ab-
 ducti. De hac quoq; secunda Petri epistola, cuius esset in controuerso erat. Id attestatur
 Hieronymus in catalogo scriptorum illustrium his quidem uerbis. Scripsit duas episto-
 las, quæ canonica nominantur, quarum secunda a plarīsq; eius esse negatur, propter sti-
 li cum priore dissonantiam. At idem alias uariat, nunc uolens eam esse Petri, & stili dis-
 sonantiam reiiciens in interpretem, quo tum Petrus sit usus, nunc negans illius esse, qđ
 reclamet stilus.

Controuersia est de hac Episto-
 la Petri

EPISTOLAE PETRI SECUNDAE FINIS.

ANNOTATIONES IN EPISTOLAM IOANNIS PRIMAM.

Quod fuit.) ὁ ἦρ, id quod erat. Contrectauerunt) ἐκλάφρασαν, quod Di-
 uus Hieronymus ferme citat, palpauerunt. Et societas nostra sit.) κοινὴ ἡ
 κοινωνία δὲ ἡ ἡμετέρη, id est, Et societas uero nostra. Neq; additur apud Græ-
 cos sit. Aptius autem subaudietur est. Ut gaudeatis.) Græce tantū est,
 Ut gaudium uestrum sit plenum, siue impletum. Aduocatum habe-
 mus.) παράκλητον ἔχωμεν, ἰ. patronum habeamus. Quāq; hic uariant exēplaria Græcorū.
 Qui dicit se nosse deū.) ὁ λέγων ἔγνωκα αὐτόν, ἰ. qui dicit, noui eum. In Christo mane-
 re.) Græce est in eo. Quod audistis) Addunt Græci, ἀπ' ἀρχῆς, ἰ. ab initio.
 Et in ipso, & in uobis.) Prius & redundat. Tenebra transierunt) πᾶραγεται, ἰ. trāseūt.
 Quod uerū est) ὁ δὲ πάλαιδες ἐμ αὐτῷ ἐμ ὑμῖν, ἰ. Id quod uerum est in illo, idem uerum
 est & in nobis. Nec enim apud Græcos, quod referri potest ad mandatum.
 Scribo uobis infantes) παιδία, ἰ. pueri, siue filiolī. Sed melius pueri. Scribo uobis pa-
 tres) Hic græce est, ἔγραψα, ἰ. scripsi. Scribo uobis iuuenes) ἔγραψα ὑμῖν νεανίσκοι, ἰ. scripsi
 uobis adolescentuli, quod modo uerterat adolescentes. Superbia uitæ.) ἡ ἀλαζονία τοῦ
 βίου, id est, fastus, siue strepitus uitæ, seu facultatum. Nam βίος utrūq; significat.
 Quæ non est ex patre) Quæ, non est in græcis codicibus. Substantiuū aut uerbū, est
 cōiūgendū, cū omne. Omne quod est in mūdo, puta cōcupiscentia &c. nō est ex patre.
 Antichristus uenit) Venit præſentis tēporis est, ἐρχεται. Aut certe futuri. Nunc anti-
 christi) ἐν αὐτῷ, ἰ. & nunc. Ex nobis prodierunt) ἐξῆλθον, ἰ. exierunt. Nouissima hora.)
 Græci horā ponunt aliquando pro tempore. Quali ignorātibz) ὅτι οὐκ οἶδατε, ἰ. q non
 nouistis) Qui confitet filiū & patrē habet.) Hac nō repio in græco codice. Quā pmi
 sit nobis.) Rectius erat, quā pmissit nobis uitam æternā. Est em idioma Atticū pmissit p-
 missionē. Sicut unctio eius) ὡς τὸ ἄνθ' ἁγίστου, ἰ. sicut ipsa unctio. Videte qualē.) ἰδέτε.
 Ff 2 Anceps